

Asia: VN/24846/2023

Valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma

Yleiset kysymykset

Onko suunnitelmassa ja sen linjauksissa tunnistettu olennaiset asiat?

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. Tiedostamme suunnitelman pohjautuvan hallitusohjelmaan ja että TKKIO -toimintaa on tarve rahoittaa myös hyvinvointialueiden ulkopuolella, mutta tästä huolimatta haluamme tuoda näkemyksenämme esiin seuraavaa:

Valmistelua varten 18.10.2023 asetetussa (asettamispäätös VN/24846/2023, VN/24846/2023-OKM-22) työryhmässä ei ole ollut hyvinvointialueiden edustajia työryhmän OKM028:00/2023 hankesivuston tietojen perusteella. Hyvinvointialueilla tuotetaan kansantalouden kannalta merkittäviä palveluita ja sen ohella niillä tuotetaan suuria määriä tutkimuksia, kehittämistoimenpiteitä ja innovaatioita, lakiin perustuvan ammattilaisten kouluttamisveloitteen lisäksi. Kuitenkin esimerkiksi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella yleiskatteellisesta rahoituksesta on kyetty osoittamaan vain noin 0,07 % koko rahoituksesta tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa ylläpitävään kokonaisuuteen. Samaan aikaan tämä sama koneisto tuottaa palveluita myös hyvinvointialueen dataa omaan tutkimus- ja kehittämistoimintaa tekeville tahoille. Siten pidämme erittäin merkittävänä puutteena, että hyvinvointialueiden rooli on sivuutettu erittäin ohuesti, vain viitaten yliopistollista sairaalaa pitäviin hyvinvointialueisiin. Sana hyvinvointialue esiintyy koko selvityksessä vain kuusi kertaa.

Ilman hyvinvointialueilla itsellään olevia perusrakenteita, joilla TKKIO -toiminnot täysimääräisesti mahdollistuisivat, ei myöskään muiden toimijoiden sujuva hyvinvointialueisiin ja niiden tuottaman datan ja toimintaympäristön tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta kiinnity hyvinvointialueisiin. Jokaisella alueella tarvitaan jatkossakin paikalliset toimijat, olosuhteet ja tietoympäristön tuntevaa osaajaa, olkoonkin, että YTA-yhteistyössä voidaan joitakin toiminnallisuuksia aiempaa paremmin hyödyntää. Rahoituslaissa on kuitenkin huomioitu aiemman yleiskatteellisen rahoituksen lisäksi yo-sairaalisillä näitä toimintoja, ja siten esitettyjen lisäysten kohdentuminen vain yliopistosairaalaa ylläpitäviin hyvinvointialueisiin lisää jo nyt moninkertaista rahoitusta.

Esimerkiksi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella haetaan vuosittain 70-100 tutkimuslupaa ja tuotetaan 20-40 omaa tieteellistä julkaisua, järjestetään yli 800 koulutustapahtumaa ja yli 12 000 koulutuskertaa vuodessa ja on dokumentoidusti kuvattu kymmeniä käytännön toimintaan vietyjä kehittämistoimenpiteitä vuosittain, joilla on joko parannettu asiakkaan saamaa palvelun laatua tai

turvallisuutta tai lisätty palvelun saatavuutta tai sen hyötyä asiakkaalle. Tämä toiminta on tuotettu täysin ulkopuolisella kehittämisrahoituksella, joka on vastannut n 0,6-0,9 % hyvinvointialueen toimintakuluista. Ilman tällaista rahoitusta hyvinvointialueellamme ei oltaisi voitu toteuttaa toimintaa merkittäväällä tavalla kehittäneitä toimenpiteitä. Ongelma, jota ei suunnitelmassa ja linjauksissa ole myöskään riittävästi tunnustettu, on kuitenkin ollut rahoituksen suuntaaminen voimakkaasti tiettyihin yksittäisiin toimiin tai sen pätkiminen osiin eri vuosille ja osin muuttuneiden hallitusohjelmien painotusten myötä, jolloin alueille ei ole päässyt syntymään pitkäjänteistä ja suunnitelmallista omaa kehittämistä, vaan on toteutettu sitä, mitä hankerahoituksen ehdoissa on edellytetty. Vakituista TKIO -toimintaa ylläpitävää henkilökuntaa pitäisi kyetä olemaan alueilla riittävästi, että yhteistyö alan muiden toimijoiden kanssa toteutuisi määrätietoisesti.

Pelkästään tutkimuslaitoksissa toteutettu tutkimus ei useinkaan kiinnity käytännön muutoksen tekemiseen tai edes mahdollista sitä, jolloin tutkimusten hyötyjen implementaatio vuosittain 22 miljardia euroa käyttäville hyvinvointialueille jää vähäiseksi. Siten ei ole merkityksetöntä todeta, että hyvinvointialueiden rooli suunnitelmassa on virheellisellä tavalla liian vähäinen.

Miten suunnitelma vaikuttaa sektorinne ja/tai organisaationne toimintaan?

Suunnitelma ei lisää tai paranna Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tai muiden ei yliopistollista sairaalaa pitävien hyvinvointialueiden mahdollisuuksia tehdä menestyksekkästä TKKIO -toimintaa kansantalouden ja yhteiskunnan kehittämisen hyväksi.

Alueelliset TKKIO -ympäristöt tai ekosysteemit toimivat myös hyvinvointialueiden alueellisten työvoiman saatavuutta ja alueen kiinnostavuuden sekä sitä kautta elinvoimaisuuden parantamisen mahdollisuuksia lisäävinä toimijoina. Vaikka YTA-tasoista yhteistyötä tarvitaan, on jo nyt kiistatta osoitettu että yo-sairaaloiden ympärille on syntynyt pääosin yliopistokaupungin ympärille ja sen omaan aluepoliittisiin tarpeisiin syntynyttä, alueellisesti ympärille riittämättömästi vaikuttavaa toimintaa, joka ei YTA:een kaikkiin reunamaakuntiin saakka valu. Koska myös maakunnat kilpailevat keskenään samoista alue(poliittisista)rahoituksista, voi tällainen suunnitelmassa esitetty aiempaa voimakkaampi suuntaaminen yo-sairaalaa pitävälle hyvinvointialueille johtaa alueelliseen epätasa-arvoon ja toisaalta myös mahdollisuuksia ylläpitää sellaista resurssia ja toimintoja, joilla esim. tutkimustyötä tai toimintaa vaikuttavalla tavalla kehittävää kehitystoimintaa voitaisiin niukkenevassa yleiskatteellisessa rahoituksessa ylläpitää tarvittavassa laajuudessa. On ymmärrettävä, että alueilla todellakin tarvitaan omat henkilöt jotka tekevät aineistokuvauksia tai ottavat vaikkapa tutkijoilta muualta tulevat tietopyynnöt vastaan tai saati toimivat kontaktihenkilöinä heille paikallisesti, tai toteuttavat niitä muualla hyväksi havaittuja toimia toiminnan kehittämiseksi tutkimuksissa vaikuttavuusperusteiseksi todettuina.

Edelleen pidämme suunnitelmassa heikkoutena hyvinvointialueiden riittämätöntä tuntemusta – paikalliset yliopistot ja yritykset voisivat tehdä alueellisesti enemmän oman maakuntansakin sisällä vaikkapa esikaupallista tutkimusta tai palvelutuotannon innovointia edistäviä pilotteja, jos vain toimijat löytäisivät paremmin toisensa.

Huomiot suunnitelman linjauksiin

Yhteistyö on Suomen T&K-toiminnan vahvuus

Ks. edelle. Linjaus sinänsä on hyvä, mutta varsinkin sote suomalaisena suurena rahoituksen kohteena ei riittävän ymmärrettävällä tavalla käy ilmi, miten tätä konkreettisesti voidaan yhdessä (esim keskussairaalaa ylläpitävän) hyvinvointialueiden kanssa edistää, jos muut esitetyt linjaukset

eivät tätä tue. Siten esitetty linjaus ei ole tuollaisenaan konkretisoitavissa eikä luo mitään uutta todettujen ongelmien korjaamiseksi.

Yksi kansallinen ongelma on ollut myös samojen asioiden tutkiminen eri puolilla Suomea ja usein samanaikaisesti, sen sijaan että tehtäisiin kansallisesti monikeskustutkimusta jo suoraan ja jopa rahoituksen saamisen edellytyksenä, jos aihe on sellainen. Siten rohkenemme puutteena esittää, että jopa parempi kansallinen koordinaatio tutkimusta tarvitsevien aiheiden ja aihoiden osalta voisi luoda kansallista yhteistä tekemistä päällekkäisyyden sijaan. Yhteiset laajat tietovarannot sellaisenaankin toisivat tieteellistä uskottavuutta ja kansainvälistä kiinnostusta tutkimustoimintaamme ja dataamme kohtaan. Tiedostamme, että niin tutkijat kuin tutkimusta tekevät tahot (yliopistot ja oppilaitokset, hyvinvointialueiden tutkijat jne) kilpailevat samasta rahoituksesta jaossa olevasta maineesta ja kunniaista, mutta toisinkin voisi olla maamme koko huomioiden, huomioiden rahoittajan kansantaloudelliset intressit.

Suomalainen hyvinvointialuedata ja datan hyödynnettävyys ei nykyisellään toimi ja on paradoksaalista sille, että kulut siirtyvät tutkimuksen kohteelle, varsinkin jos se tehdään kaupallisista tai tutkijan omista intresseistä. Pitkän aikavälin tavoite tulisi olla, että osaamista kasvattavat tutkijoiden tutkimustyö pitäisi helpottua, organisaatioiden itsensä tarvitsema vaikuttavuustutkimus pitäisi yksinkertaistua ja helpottua, mutta dataa kansainvälisesti kaupallisiin tarkoituksiin laajasti hyödyntävät tutkimukset tulisi kyetä olemaan myös hyvinvointialueiden maltillisia tulolähteitä, datan korkean laadun, helposti tutkimuksen tekemisen mahdollistavien asiakaspalvelujen sekä rakenteiden ja ekosysteemien muodostumisen kautta, eikä niin että hyvinvointialueet tekevät datan työstämisessä merkittävän työmäärän omin niukoin resurssein ja vielä suurelta osin maksavat siitä, että saavat oman tuottamansa datansa hyödynnettäväksi. Tästä lausunnolla olevasta luonnoksesta puuttuu selkeä visio ja tahtotila, sekä erityisesti konkretia, miten ja millaisella aikatavoitteella tämä tulisi toteuttaa.

Sinänsä linjauksessa esitetyt tavoitteetkin ja vaikutukset ovat oikean suuntaisia, mutta hyvinvointialueiden kannalta riittämättömiä. Asian ratkaisemisella on jo kiire.

Yritysten kunnianhimoisen T&K-toiminnan lisääntyminen vauhdittaa talouskasvua

- **Yritysten T&K-investoinnit kasvuun**
- **Uusia yrityksiä T&K-toimintaan**

Linjaukset ja perustelut ovat ymmärrettäviä ja toivottavia. Valitettavalla tavalla suunnitelmasta puuttuu kytkös hyvinvointialueiden toimintaan siihen, millaisin keinoin ja millaisten toimijoiden toimesta yhteistyötä yritysten ja hyvinvointialueiden välillä tulisi lähteä toteuttamaan. Alueiden yliopistoilla ja yrityksillä on usein omia innovaatiotoimintaan liittyviä yhteistyön muotoja ja valmiita fasiliteetteja. Myös tästä kokonaisuudesta on suunnitelmassa unohtunut hyvinvointialueiden hyödyntämisen mahdollisuus myös T&K toiminnan yhteistyössä. Jatkossa olisi ensiarvoisen tärkeää, että yrityksillä olisi myös hyvinvointialueilla toimivia kumppanuuksia ja kansallisesti yhdessä sovittuja toimintamalleja sekä yhteistyön käytännön toteuttamista estävien ongelmien ratkaisua tukevia palveluita, olivatpa ne YTA-alueilla, tai sitten ministeriöiden tai Business Finlandin tuottamina. Ei ole taloudellisesti kannattavaa, että jokainen hyvinvointialue ratkoo samoja käytännön toteuttamisen ongelmia kukin tahollaan, lakia ja määräyksiä tulkiten. Tällainen menettely hyödyttäisi myös lainsäädännön kehittämistä sivutuotoksena, kun tieto ongelmista ja rajoitteista kertyisi

kumulatiivisesti yhteen paikkaan, samoin kuin tulkinnan hakeminen ja neuvonta olisi alueesta riippumattomasti yhdenmukaisempaa sekä resurssitehokkaampaa, hyödyntäen pienemmillä kustannuksilla useampia toimijoita. Tämä tulisi suunnitelmassa ottaa huomioon käytäntöä nopeasti hyödyttävänä tekona.

Sinänsä kuvatut tavoitellut vaikutukset ovat tn osin saavutettavissa, mutta edellä kuvatulla järjestelyillä, suuruuden ekonomiaa paremmin hyödyntäen, mahdollisesti todennäköisemmin.

T&K-osaaminen lisääntyy ja T&K-osaajien määrä kasvaa julkisella ja yksityisellä sektorilla tuottavuuskasvun tueksi

- **Uutta tietoa tuottava T&K-toiminta**
- **Tutkijanurat vahvistuvat julkisella ja yksityisellä sektorilla**

Ks. edelle. Esitetty suunnitelma ei mahdollista riittävästi hyvinvointialueiden potentiaalin hyödyntämistä. Tämän vuoksi mm. julkisen soite-sektorin, ie hyvinvointialueiden, T&K toiminnan merkitystä ei suunnitelmassa riittävästi huomioida. Lisäksi esitetyt linjaukset ovat yksinään riittämättömiä. Jos tutkimustyön toteuttaminen on vaikeutunut, rahoituksen saaminen on nyt yksittäisille tutkijoille vaikeaa, T&K toimintaympäristön vaikeuksiin kaikilla – ei vain yliopistollista sairaalaa ylläpitävillä – hyvinvointialueilla ei tehdä rakenteellista ja rahoituksellista korjausta, ei pelkästään esitetyt linjaukset ole riittäviä. Suurin osa kaikista potilaista ja asiakastapahtumista hoidetaan yliopistosairaaloiden ulkopuolella. Tämä tulee tiedostaa merkittävänä tutkimus- ja kehittämistoimintaa mahdollistavana potentiaalina niin kansantalouden kuin innovaatiopotentiaalinn kannalta. Suomen pitkän ajan taloudellisen selviytymisen kannalta ei ole merkityksetöntä, miten hyvin erilaiset tutkittuun näyttöön perustuvat uudet ohjelmistot, AI-sovellukset, erilaiset toimintamallit ja käytänteet tulevat implementoiduksi kaikilla hyvinvointialueilla – ne eivät itsestään tehdystä tutkimuksesta käytännöksi muutu, vaan niitä tulee olla toimeenpanemassa riittävä osaava henkilöstö, joka tuntee pilottien ja kokeilujen käytänteet ja jopa yritysyhteistyön mahdollistamisen eri organisaation tasoilla ja laajuuksilla paikallisesti. Ei YTA-toimija yksin pysty sitä alueilla toteuttamaan – tämän puuttuminen on suunnitelmasta voi pahimmillaan käydä kalliiksi yhteiskunnallamme.

Korkeatasoiset tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit lisäävät Suomen houkuttelevuutta

- **Strategisia vahvuusaloja tukevat infrastruktuurit**
- **Suurteholaskennan kapasiteetin päivittäminen**

Ks. aiemmat kommentit. Hyvinvointialueet joutuvat nykyisessä ohjeistossa ja sääntely-ympäristössä hankkimaan omat fasilitteettinsa, jotka voivat olla usealla toimijalla erilaiset. On myös kestäväntä yhteistyön kannalta, että ei ole syntynyt yhtä yhteistä toimijaa ja T&K toimintoja tukevaa tahoaa, vaan hyvinvointialueet itse etsivät kumppaninsa. Tässä suhteessa suunnitelmassa on merkittäviä puutteita, johon olisi mahdollista ollut luoda visionääristä tavoitetilaa tämän korjaamiseksi. Rivien

välistä on luettavissa myös eri tahojen alati jatkuva kilpailu oman olemassaolonsa ja/tai kasvun rahoittamisen mahdollisuuksista. Tämä ei ole kansallisen TKKIO toiminnan edistämisen etu.

Kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisen T&K-rahoituksen hyödyntäminen lisääntyvät

- **EU:n T&K-yhteistyö**
- **Muu kansainvälinen T&K-yhteistyö**

Ks. tämän lausunnon muut kohdat. Tutkimusyhteistyö kansainvälisesti on vaikeutunut ja vähentynyt johtuen sääntely-ympäristön ongelmista. Linjauksista puuttuu selkeä kannanotto ja näkemys siitä, miten tämä yhteistyö mahdollistettaisiin.

Samoin suunnitelman linjauksissa tulisi rohkeammin asettaa tavoitteeksi se, että kansallisesti luodaan niin kiinnostava, helposti suunnitelmasta toteutukseen toimintamalli vaikkapa sote-datan, mutta myös erilaisten teknologisten innovaatioiden testaamiseen, pilotointiin myös yhteistyössä tehtävään kaupallistamiseen, niin että Suomi nähtäisiin kiinnostavana ja houkutusien jälkeen luotettavana, lupaustensa mittaisena, laadukkaana T&K toimijana, joka todella edistää ja auttaa aidon yhteistyön syntymisessä. Ja tästä koitua panostus tulisi hyödyttää myös esimerkiksi hyvinvointialueita – eikä niin että hyvinvointialueet toteuttavat työn niukoin resurssein, itse kaiken selvittäen, viranhaltijoiden toimesta hallittuja tulkintariskejä ottaen ilman kansallista edistämisen tukea ja aitoa pyrkimystä saada asiat onnistumaan lakien ja vaatimusten mukaisella tavalla. Tällä hetkellä tällaisessa nähdään enemmän esteitä kuin mahdollisuuksia ja kuvainnollisesti kv yhteistyön solmiminen T&K toiminnassa on tällä hetkellä kuin maratonestejuoksua, ilman tietoa muuttuuko säännöt kesken juoksun vai ei. Tällainen ei houkuttele yhteistyöhön.

Olisi kansallinen etu, että suunnitelmassa kuvattaisiin tämä tahtotila selkeänä ja olisi suunnitelma millä tavoin ja missä aikataulussa tätä toteutettaisiin – ulkomaisia toimijoita on välttämätöntä saada myös mukaan hyödyntämään sekä dataamme että ainutlaatuisia toimintaympäristöjämme, joka sekin osaltaan hyödyntäisi suomalaisten yritysten yhteistyön mahdollisuuksia kv toimijoiden kanssa, luoden uudenlaista liiketoimintaa. Tämä edellyttäisi, että ne rakenteet luotaisiin kuntoon yhteisellä tavoitteella ensin ja vasta sitten tällaisesta voitaisiin jopa kuluja maltillisella katteella periä. Maksullisuus edellä mentäessä nykyisessä toimintaympäristössä todennäköisesti syntyisi vain kaikille osapuolille turhautumista asioiden hitaaseen etenemiseen.

Esitetyt arvioidut vaikutukset ovat sinänsä esitetyistä linjauksista ainakin osittain mahdollisia realisoitua, joskin myös näistä linjauksista puuttuu tässä lausunnossamme myös muissa kohdissa annettuja seikkoja: hyvinvointialueiden rooli, kansallinen koordinaatio, konkreettiset toimet miten ne edistävät T&K toiminnassa olennaisten toimijoiden etua ja mahdollisuuksia tehdä vaikkapa terveydenhuollon toimintakäytänteiden EU-tasoista yhteistyötä. Pieni nyanssi on myös se, että Pohjoismaista Norja ja Islanti eivät ole EU-maita, joten rajoittuminen sanamuotoisesti suunnitelmassa vain EU maihin tulisi korjata mahdollistamaan yhteistyö kansainvälisessä kontekstissa myös niiden kanssa. Tiedostamme että ko maita koskien yhteistyö on muulla tavoin säänneltyä

T&K-toiminnan strategiset valinnat rakentavat Suomen tulevaisuuden menestystä

Ks tämän lausunnon muut kohdat. Esimerkiksi rahoituksen vaikuttavuuden seuranta sekä siihen liittyvien tarkoituksenmukaisten toimien ennakkollinen kohdentaminen jää epäselväksi. Seurantahan tulisi aloittaa jo rahoituksen kohteiden vaikuttavuuden tavoittelusta, sekä jatkaa siihen, millaisia tuloksia se kokonaisuutena suunnitelmassa esitettyihin tavoitteisiin sai aikaiseksi.

TKKIO on myös kokonaisuus, eikä vain T&K -toiminta, jota tulisi arvioida. Pelkkä rahoituksen laeva kasvattaminen, ilman toimivia fasiliteetteja niiden resurssiviisasta käyttöä sekä kansallisten että aluepoliittisten tavoitteiden täyttämiseksi, on riittämätön toimi. Samoin jatkuvuuden ja pitkäjänteisen suunnitelmallisen yhteiskunnan toimintojen kehittämisen tutkimukseen pohjautuvan näytön perusteella tulisi olla pääasiallinen kohde rahoittamiselle, jotta se olisi kansantaloudellisesti viisasta. Tähän tulisi suunnitelman seurannassa sekä rahoituksen käytön ohjaamisessa kiinnittää riittävän pitkällä aikavälillä huomiota enemmän, mikä suunnitelmasta puuttuu toteamana.

Huomiot muihin suunnitelman osioihin:

Mahdolliset huomiot suunnitelman seurantaan (luku 4)

Toimeenpanon seuranta on kuvattu kokonaisuutena yleisellä tasolla, konkretian ollen vähäistä.

Mahdolliset huomiot TKI-toimintaympäristön kehittämiseen (luku 5)

Suunnitelmassa on paikoin saman asian toistoa ja konkretia jää melko vähäiselle tasolle kaikkien hyvinvointialueiden näkökulmasta. Tällainen 22 miljardin euron toimija Suomessa tulisi näkemyksemme mukaan huomioida paremmin suunnitelmassa kokonaisuutena.

Em lisäksi selvityksessä ei riittävästi kiinnitetä huomiota suomalaisen lainsäädännön ja hyvinvointialueiden toimintaa valvovien viranomaisten tulkintojen ahtauteen, miten ja mitä voidaan yhteistyössä yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa tehdä vaikkapa pilottien ja esikaupallisten innovaatioiden testaamisessa. Esimerkiksi AI -sovellusten osalta hyvinvointialueet suuressa datavolyymissaan voisivat toimia enemmänkin niin hallinnon kuin asiakas- ja potilastyön sujuvoittamista tukevien ratkaisujen testiympäristönä. Osana suunnitelmaa olisi tullutkin kuvata tarkemmin niitä keinoja tai suunnitelmallisia pyrkimyksiä, joilla sääntely-ympäristöä Suomessa lievennettäisiin. Sääntely-ympäristön kehittämisen ilmeistä tarvetta kuvataan vain neljässä lauseessa. Olemme jo nyt jääneet eurooppalaisessakin vertailussa merkittävästi jälkeen kansainvälisestä kehityksestä, vaikka hyvinvointialueilla ja tilastoviranomaisilla on kiistatta maailman paras hyvinvointia ja terveyttä kuvaava data käytössään – edes hyvinvointialueet itse eivät voi sitä riittävästi hyödyntää, ja josta olisi lukuisia yrityksiä ja kaupallista hyötykäyttöä tarjoavia aihioita tarjolla.

Sen lisäksi on jo useissa selvityksissä osoitettu, että tutkimustyö on lainsäädännön muutosten vuoksi merkittävästi vähentynyt ja on uhkaamassa kansainvälistä mainettamme, mutta myös osaamispääoman vähentymisen myötä innovaatioiden ja syntyvien vaikuttavuutta parantavien toimien vähentymistä. Toisiokäyttöä koskevat lait eivät toimi yhteen tutkijoiden ja hyvinvointialueiden tarpeista, ja on hidastanut sekä monimutkaistaneet lupaprosesseja, jopa estäneet nopeiden tutkimushankkeiden käynnistämistä kohtuuttomien lupamaksuin. Muualla maailmassa terveydenhuollon organisaatioiden tuottama (anonyymi, pseudonyymi ja aggregoitu) data on kauppatavaraa, joita mm. tietyt teollisuuden alat käyttävät hyödykseen ja dataa tuottavat organisaatiot saavat siitä asianmukaisen korvauksen. Suomessa asia on toisinpäin – hyvinvointialueina maksamme tietojemme keruusta, niiden analytiikkatyökalujen käytöstä, tiedon siirtämisestä hyvinvointialueelta kansallisiin rekistereihin tai toimijalta itsellemme, sekä juuri ja juuri

saamme kulumme pois meiltä dataa tutkimuskäyttöön luovutettaessa. Ja esimerkiksi CSC tietoturvalista ympäristöä ei voi hyvinvointialueet hyödyntää, ellei tutkimuksessa ole mukana yliopisto. Tämä pakottaa hyvinvointialueita siirtämään omia tutkimusdatojaan eri toimijoiden auditoituihin käyttöympäristöihin ja lisää valtion rahoituksen uusia käyttökohteita pois ydintoiminnasta. Suomen kokoisessa maassa toimijoille pitäisi riittää yksi ja ainut ympäristö, jota kehitettäisiin yhteiseen käyttöön ja mahdollistettaisiin sujuvampi tutkimusyhteistyö eri toimijoiden kesken, näin yhtenä konkreettisenä kehittämissuuntana kansallisesti tarjolle ajatus tuoden.

Myös kansainvälinen yhteistyö on tutkimuksen toteuttamisessa vaikeutunut puuttuvien tai yhteisten tietoturvalisten ympäristöjen käytön vaikeuden vuoksi.

Siksi pidämme merkittävänä puutteena, että työryhmä selvityksessään ja suunnitelmassaan ei huomioi tällaista seikkaa riittäväällä painoarvolla. Ministeriön tulisikin nostaa tämän lainsäädännön ja viranomaistulkintojen kehittämisen ilmeinen tarve keskeiseksi osaksi myös tässä laatimassaan suunnitelmassa.

Pesonen Mika
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun sote - Pohjois-Karjalan
hyvinvointialue